

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
& ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ,
ΥΓΕΙΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ
& ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ
Δ/ΝΣΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
& ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ (Ι)

Αθήνα, 19 Απριλίου 2019

Αριθμ. Πρωτ.: οίκ. 18242/861

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 Αθήνα
Τηλέφωνο: 213 15 16 620
Ηλ. Ταχυδρομείο: dsr@ypakp.gr
Πληροφορίες: Δημήτρης Ουζούνης

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: Αποδοχές, Άδεια, Επιδόματα Εορτών και Αδείας Αποκλειστικών Νοσοκόμων.

1. Με την υπ' αριθμ. οικ. 4241/127/30.1.2019 Απόφαση της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β'173) καθορίστηκε από 1.2.2019, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 103 του ν.4172/2013 (Α' 167) όπως ισχύει, ο νόμιμος κατώτατος μισθός και το νόμιμο κατώτατο ημερομίσθιο, για πλήρη απασχόληση, για τους υπαλλήλους και τους εργατοτεχνίτες όλης της χώρας, χωρίς ηλικιακή διάκριση¹. Συγκεκριμένα:

- α) Για τους υπαλλήλους ο κατώτατος μισθός ορίστηκε στα 650,00€.
- β) Για τους εργατοτεχνίτες το κατώτατο ημερομίσθιο ορίστηκε στα 29,04€.

2. Δεδομένου ότι, οι αποκλειστικές νοσοκόμες και νοσοκόμοι δεν καλύπτονται σήμερα από κάποια ειδικότερη Συλλογική Ρύθμιση Εργασίας, το βασικό τους ημερομίσθιο δεν μπορεί να υπολείπεται του προαναφερθέντος νόμιμου κατώτατου ημερομισθίου. Το δε ημερομίσθιο αυτό, προσαυξάνεται με τα ακόλουθα ποσοστά (για τις αντίστοιχα αναφερόμενες κάτωθι, αιτίες):

- α) Με ποσοστό 25%, για νυκτερινή απασχόληση (ήτοι από ώρας 22:00' έως 06:00'),
- β) Με ποσοστό 75%, για απασχόληση σε ημέρα Κυριακής και εξαιρεσίμης αργίας,

Κατόπιν, στα ημερομίσθια αυτά προστίθενται οι αναλογίες:

- α) Της αδείας και του επιδόματος αδείας, όπως προκύπτει από τις οικείες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, και
- β) Του επιδόματος εορτών (Δώρα) Χριστουγέννων και Πάσχα, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 19040/1981 Κ.Υ.Α. (Β' 742), όπως ισχύει.

3. Οι συντελεστές εξεύρεσης των αναλογιών αυτών για κάθε ημερομίσθιο που αντιπροσωπεύει εργασία έξι (6) ωρών και σαράντα (40) πρώτων λεπτών της ώρας, ορίζονται από τον πίνακα (1) που ακολουθεί:

¹ Για την εφαρμογή της εν λόγω Υ.Α. βλ. επιπρόσθετα την υπ' αριθμ. [οίκ. 7613/395/18.2.2019 Εγκύκλιο](#) με τίτλο «Οδηγίες για την εφαρμογή του κατώτατου μισθού και του κατώτατου ημερομισθίου για τους υπαλλήλους και τους εργατοτεχνίτες όλης της χώρας» (ΑΔΑ: ΨΤΠΧ465Θ1Ω-Ν120).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΖΟΝΤΑΙ ΕΠΙ ΤΩΝ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΥΡΕΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΟΓΙΑΣ ΚΑΘΕ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ		
ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΑΔΕΙΑ - ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ	1/1-30/4 (Δώρο Πάσχα)	1/5-31/12 (Δώρο Χριστουγέννων)
Κανονικής αδειας	(2: 25) 0,08	(2: 25) 0,08
Επιδόματος αδειας	(2: 25) 0,08	(2: 25) 0,08
Επιδόματος εορτών	(2: 13) 0,153	(1: 8) 0,125

Ακολουθως, με βάση τους παραπάνω υπολογισμούς, παραθέτουμε τους πίνακες (2) και (3) για τις περιόδους απασχόλησης από 1/1 έως 30/4 και από 1/5/ έως 31/12:

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΑ ΜΕ ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΝΥΧΤΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΞΑΙΡΕΣΙΜΩΝ ΑΡΓΙΩΝ.						
Ημερομίσθιο		Ημερομίσθιο με Επίδομα Εορτών (Δώρο) <u>Πάσχα</u>				Αναλογούν ωρομίσθιο με επιδόματα εορτών, αδειας και επιδόματος αδειας, περιόδου 1/1-30/4
		Αναλογία Αδειας	Αναλογία Επιδόματος Αδειας	Αναλογία Δώρου Πάσχα	Συνολικό Ημερομίσθιο (1/1-30/4)	
ΑΠΛΟ ΗΜΕΡΑΣ	29,04 €	2,32 €	2,32 €	4,44 €	38,12 €	5,72 €
ΝΥΧΤΑΣ (+25%)	36,31 €	2,90 €	2,90 €	5,55 €	47,66 €	7,15 €
ΑΡΓΙΑΣ (+75%)	50,84 €	4,07 €	4,07 €	7,78 €	66,76 €	10,01 €
ΝΥΧΤΑ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗ ή ΑΡΓΙΑ (23:00-05:40)	54,84 €	4,39 €	4,39 €	8,39 €	72,01 €	-
ΝΥΧΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ή ΑΡΓΙΑΣ ΠΡΟΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (23:00-05:40)	39,58 €	3,17 €	3,17 €	6,06 €	51,98 €	-
Ωρομίσθιο Νύχτας + Αργίας = 11,45 €						

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΑ ΜΕ ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΝΥΧΤΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΞΑΙΡΕΣΙΜΩΝ ΑΡΓΙΩΝ.						
Ημερομίσθιο		Ημερομίσθιο με Επίδομα Εορτών (Δώρο) <u>Χριστουγέννων</u>				Αναλογούν ωρομίσθιο με επιδόματα εορτών, αδειας και επιδόματος αδειας, περιόδου 1/5-31/12
		Αναλογία Αδειας	Αναλογία Επιδόματος Αδειας	Αναλογία Δώρου Χριστουγέννων	Συνολικό Ημερομίσθιο (1/5-31/12)	
ΑΠΛΟ ΗΜΕΡΑΣ	29,04 €	2,32 €	2,32 €	3,63 €	37,31 €	5,60 €
ΝΥΧΤΑΣ (+25%)	36,31 €	2,90 €	2,90 €	4,54 €	46,65 €	7,00 €
ΑΡΓΙΑΣ (+75%)	50,84 €	4,07 €	4,07 €	6,35 €	65,33 €	9,80 €
ΝΥΧΤΑ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗ ή ΑΡΓΙΑ (23:00-05:40)	54,84 €	4,39 €	4,39 €	6,85 €	70,47 €	-
ΝΥΧΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ή ΑΡΓΙΑΣ ΠΡΟΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (23:00-05:40)	39,58 €	3,17 €	3,17 €	4,95 €	50,87 €	-
Ωρομίσθιο Νύχτας + Αργίας = 11,21 €						

4. Παρατηρήσεις - Διευκρινήσεις - Παραδείγματα :

4.1. Στις οριζόντιες στήλες, απεικονίζονται υπολογισμένα τα ημερομίσθια όλων των περιπτώσεων απασχόλησης όπως αυτά διαμορφώνονται με τις προσαυξήσεις για εργασία που προσφέρεται κατά την ημέρα, τη νύχτα, τις αργίες, κατά τη νύκτα καθημερινής προς Κυριακή ή αργία και, κατά τη νύκτα Κυριακής ή αργίας προς καθημερινή.

4.2. Στην τελευταία κάθετη στήλη, επίσης απεικονίζονται, τα αντίστοιχα ωρομίσθια για τον ακριβή υπολογισμό των αποδοχών όλων των περιπτώσεων απασχόλησης ανάλογα με το πρόγραμμα εργασίας και των αριθμό των ωρών εργασίας που έχει συμφωνηθεί να παρέχεται στον εκάστοτε ασθενή.

4.3. Νυκτερινή εργασία θεωρείται η απασχόληση που πραγματοποιείται μεταξύ της 10ης βραδινής (22:00') έως της 6ης πρωινής (06:00') και αμείβεται με προσαύξηση 25% (ΚΥΑ 18310/1946, ΦΕΚ 93 Β').

4.4. Εργασία κατά την Κυριακή και τις κατά νόμο εξαιρέσιμες αργίες του έτους θεωρείται η απασχόληση που πραγματοποιείται εντός του 24ώρου της Κυριακής (ή της αργίας), ήτοι από το σημείο έναρξής της (00:01') έως το σημείο λήξης (24:00').

Από τον συνδυασμό των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 4 του Β.Δ. 748/1966 (Α' 179), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 42 του ν.4554/2018 (Α' 130), της παρ. 2 του άρθρου 4 του ιδίου ως άνω Β.Δ/τος και της παρ. 2 του άρθρου 1 του Α.Ν. 380/1968 (Α' 85), όπως αντικαταστάθηκε και ισχύει με την παρ. 1 του αρ. 14 του ν.4468/2017 (Α' 61) ως ημέρες υποχρεωτικής αργίας στον ιδιωτικό τομέα, καθορίζονται: α) η 25η Μαρτίου, β) η Δευτέρα του Πάσχα, γ) η εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (15η Αυγούστου) δ) η εορτή της Γεννήσεως του Χριστού (25η Δεκεμβρίου), ε) η 26η Δεκεμβρίου και στ) η 1η Μαΐου, ενώ ως ημέρα προαιρετικής αργίας, η 28η Οκτωβρίου.

Οι μισθωτοί που απασχολούνται νομίμως κατά τις ανωτέρω αναφερόμενες αργίες, δικαιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του Ν.Δ. 3755/57 (Α' 182) όπως τροποποιήθηκε με το ν.435/1976 (ΦΕΚ Α' 251) και ισχύει, ανεξαρτήτως του κύρους της συμφωνίας περί της απασχόλησης τους αυτής και των άλλων ενδεχομένων συνεπειών, την, από την υπ' αριθ. 8900/1946 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, όπως αυτή ερμηνεύτηκε με την υπ' αριθμ. 25825/1951 όμοια απόφαση, προβλεπομένη προσαύξηση 75% επί του νομίμως καταβαλλόμενου ημερομισθίου.

Ο χρόνος της νυκτερινής εργασίας σε ημέρα Κυριακής ή αργίας, αμείβεται με την προσαύξηση για την αργία (75%) συν την προσαύξηση 25% για τη νύχτα (ήτοι αργία + νύχτα = 75% + 25%, συνολικά 100%).

4.5. Κάθε ένα από τα ημερομίσθια των ανωτέρω πινάκων ισχύουν αποκλειστικά και μόνο για απασχόληση έξι (6) ωρών και σαράντα (40) πρώτων λεπτών της ώρας.

4.6. Το ωρομίσθιο (Ω) κάθε ημερομισθίου (Η) προκύπτει ως εξής: Ημερομίσθιο x 6 (που αντιπροσωπεύει τις ημέρες της πλήρους εβδομαδιαίας απασχόλησης) δια του 40 (που είναι οι ώρες της πλήρους εβδομαδιαίας απασχόλησης). Συγκεκριμένα: $\Omega = H \times 6 / 40$ (0,15).

4.7. Τα ημερομίσθια που αναγράφονται στους παραπάνω πίνακες αφορούν εργαζόμενους χωρίς προϋπηρεσία. Σε περίπτωση προϋπηρεσίας, το ημερομίσθιο προσαυξάνεται με ποσοστό 5% για κάθε τριετία (και έως έξι τριετίες) και συνολικά 30% για προϋπηρεσία 18 ετών και άνω ($5\% \times 6 = 30\%$). Συνεπώς για κάθε αποδεδειγμένη τριετία όλα τα ημερομίσθια των πινάκων αυτών προσαυξάνονται με το αντίστοιχο ποσοστό, δηλ. 5% για 1 τριετία 10% για 2 τριετίες 15% για 3 τριετίες κ.ο.κ.

Οι ως άνω προσαυξήσεις προϋπηρεσίας καταβάλλονται σε εργαζόμενο με προϋπηρεσία σε οποιονδήποτε εργοδότη και με οποιαδήποτε ειδικότητα, μετά τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους και ισχύουν για τη συμπληρωθείσα υπηρεσία μέχρι την 14.2.2012.

Πέραν της μηνιαίας τακτικής προσαύξησης λόγω προϋπηρεσίας καμία άλλη προσαύξηση δεν περιλαμβάνεται στα ημερομίσθια που αναφέρονται στους πιο πάνω πίνακες.

4.8. Τα ανωτέρω ημερομίσθια με την αναλογία της άδειας, του επιδόματος αδείας και των επιδομάτων εορτών (δώρων) Χριστουγέννων και Πάσχα καταβάλλονται ταυτόχρονα με τα ημερομίσθια, για πρακτικούς λόγους.

4.9. Ακολουθούν παραδείγματα 8ώρου εργασίας προς διευκόλυνση των ενδιαφερομένων (Πίνακας 4).

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.			
Προγραμματισμένη ημέρα (ωράριο και χρόνος εργασίας)	Ανάλυση των ωρών εργασίας με βάση τα στοιχεία της στήλης (I)	Αναλυτικός Υπολογισμός	Συνολικό Ημερομίσθιο α+β+γ της στήλης (III)
(I)	(II)	(III)	(IV)
1) Σαββάτο προς Κυριακή: Έναρξη: 23:00' Σαββάτου, Λήξη: 07:00' Κυριακής, Σύνολο: 8 ώρες	α) 23:00' έως 24:00' = 1 ώρα νύχτα Σαββάτου β) 00:00' έως 06:00' = 6 ώρες νύχτα Κυριακής αργίας γ) 06:00' έως 07:00' = 1 ώρα Κυριακής αργίας	Περίοδος: 1/5-31/12 α) 1 ώρα x 7,00 = 7,00 β) 6 x 11,21 = 67,26 γ) 1 x 9,80 = 9,80	84,06 €
2) Κυριακή προς Δευτέρα: Έναρξη: 23:00' Κυριακής, Λήξη: 07:00' Δευτέρας, Σύνολο: 8 ώρες	α) 23:00' έως 24:00' = 1 ώρα νύχτα Κυριακής αργίας β) 00:00' έως 06:00' = 6 ώρες νύχτα γ) 06:00' έως 07:00' = 1 ώρα ημέρας Δευτέρας	Περίοδος: 1/5-31/12 α) 1 ώρα x 11,21 = 11,21 β) 6 x 7,00 = 42 γ) 1 x 5,6 = 5,6	58,81 €
3) Νύχτα καθημερινής: Έναρξη: 23:00' , Λήξη: 07:00' , Σύνολο: 8 ώρες	α) 23:00' έως 06:00' επομένης = 7 ώρες νύχτα Καθημερινής β) 06:00' έως 07:00' = 1 ώρα Καθημερινής	Περίοδος: 1/5-31/12 α) 7 ώρες x 7,00 = 49,00 β) 1 x 5,60 = 5,60	54,60 €
4) Σαββάτο προς Κυριακή: Έναρξη: 21:00' Σαββάτου , Λήξη: 05:00' Κυριακής, Σύνολο: 8 ώρες	α) 21:00' έως 22:00' = 1 ώρα Καθημερινής β) 22:00' έως 24:00' = 2 ώρες νύχτα γ) 00:00' έως 05:00' = 5 ώρες νύχτα Κυριακής αργίας	Περίοδος: 1/5-31/12 α) 1 ώρα x 5,60 = 5,60 β) 2 x 7,00 = 14,00 γ) 5 x 11,21 = 56,05	75,65 €

5. Τέλος, διευκρινίζουμε ότι όλα τα παραπάνω αναφερόμενα ποσά περιέχουν τις ασφαλιστικές εισφορές που βαρύνουν τον εργαζόμενο (μικτές αποδοχές), πλέον αυτών, οφείλονται και εργοδοτικές εισφορές σύμφωνα με την ισχύουσα ασφαλιστική νομοθεσία.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση.

**Ο Προϊστάμενος της Γενικής Δ/σης
Εργασιακών Σχέσεων, Υγείας και Ασφάλειας
στην Εργασία & Ένταξης στην Εργασία**

Κωνσταντίνος Αγραπιδάς

Πίνακας Αποδεκτών :

- 1) Γραφείο κ. Ειδικού Γραμματέα του ΣΕΠΕ, προκειμένου να κοινοποιηθεί σε όλες τις τοπικές υπηρεσίες του ΣΕΠΕ,
- 2) Γραφείο κ. Διοικητή ΕΦΚΑ, προκειμένου να κοινοποιηθεί σε όλες τις τοπικές υπηρεσίες του ΕΦΚΑ,
- 3) Υπουργείο Υγείας, Γενική Δ/ση Υπηρεσιών Υγείας, Δ/ση Νοσηλευτικής, Αριστοτέλους 17, 10433 Αθήνα (προκειμένου να κοινοποιηθεί σε όλα τα νοσηλευτικά ιδρύματα κλπ της χώρας),

Εσωτερική Διανομή :

- 1) Γραφείο κ. Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης Εργασιακών Σχέσεων, Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία και Ένταξης στην Εργασία,
- 2) Γραφείο κ. Προϊσταμένης Γενικής Διεύθυνσης Κοινωνικής Ασφάλισης,
- 3) Δ7,
- 4) Δ8/Ι,
- 5) Δ8/Ι/Κ.Φ.